

ДІАДОВЗИЙТАР

СЕРДАЛО
3-гій оагІ. 12 ноябрь, 1961 ш.

Советски Союз Коммунистически парте Программа

(Дахододар. Долалур 3-ча оаго тла).

наш дола кьаьст-кьаьстача ахархой боахамаш шой лоломе колхозашка вшагикхиттар. Дуккха а советски пачахьалхкен боахамаш (совхозаш), машинно-тракторни станцеш (МТС) яхкар. Боккха социалистически боахамга советски юрт ялар — **экономикаски гулаакхашка, ахархой деригача вахаре сийлахь-йоккха революци хилар дар**. Коллективизацие юрт даним мукъаькхкар кулакйи лолола, классаша бекъалуч хиларех, боахамаш боахар, кьелах. Даман дла да долаш лавтта ахархой дош мадарра кьоачашилар ленински кооперативни плана ларда тла.

Социализм хьалгьаро дуккха адами культура лакхьелга дладехар. Из декхар а ишта толаме кьоачашир. Мехка, **культурни революци** чакхьалхкай. Цо кьаьхьегам адамаш духовни лоалан боадоней чалхарча дахар, царга адамаша ловад культуру рузкъаш кхачийтар. Бахача нахах дукхагъараш дешанза хинна мохк лакха айбелар Илмани культури лакхаленашка кьоачаш.

Хиланза арг да хилар Маркесн Энгельсехн хьалхьехь а Илман ларда тла хьалхьехь хиннача социализм, хьалгьаро план Ленина оттаь хиннача социализм Советски Союзе бокъонца долаш дола хлама хилар.

Социализмо кхы хурдоащан дладаькхкар производста таронаш кьаьст-кьаьстача наьха доалаьха хула, шойла моастагил леладеча классаша общество екъаш хинна из хьаьст. Общества низ бола экономический лард хилар производста тароний социалистически доалаьнах. Производителни низаш деглаахара дозонаш доаца аренаш хьаелла-елар.

Социализмо сийлахь-йоккха социальни проблема кьоачашир — эксплуататорний классаша саго сар воацавелга хьахулитташ дола баьнаши дладаьхар. СССР-е влани доттагил дола ши класс инсай — болхлой класс ахархой. Хьаьт уш классаш шойш а хуваденнай. Социалистически доалаьнен ши форма хьаьтарра хиларо болхлой класс колхозашка ахархой влани гаргазоб, цар цьхоаго чьхоагъей, цар доттагил дохардоащан хилийтат. Хьалхийнай керда, халкхьа хьаьляна, социализма мутлаьха йола интеллигенци. Дьалхкхай хьалха городан юртан юкье, хьаьхьален физический кьаьхьегам юкье хинна юкь. Болхлой, ахархой, интеллигенце кертерга хьаьташ цааш хилара ларда тла хьаьхьиннай советски халкхьа йохаргоаца идеиний политический барт-чьхоаго.

Советски мехка вахарча чакхьалхкай «хьаь-негара — цунаа дургьолучна хьежжа, хьаь-ранена — кьаьхьегара хьежжа» яха социализма принцип. Цо лалашу общества члений шойш кьаьхьегамаш хьахулачунца хьаьш хилар, таро хулитт динкагъа тайпара хьаьране шийи обществона хьаьташ влани тардальта, цунах, хул кьаьхьегамаш овсарле лакхьар, экономикен халкхьа вахара хьаьли тоадара стимул. Болх эксплуататорашта а ца беш, шойш, шойш обществана белга кьаьхьегамаша кхетагаро хьахулитт кьаьхьегамаш энтузиазм, новаторство, творчески инициатива, дукханае социалистический яьх. Социализм — кьаьхьегамхой дийна творчество я. Керда вахар хьаьларга гулаакха халкхий хьаьнар деглаукила — социализма заман закон да. Социализма кьоачаше дагардар да — общества производсто хадданза деглаукилар а тоара а наькхьа деглауш латта вахаре культури хьаьхьегара, халкхьа дладехараш длахо а дукха-гъа бларча кьоачашделга.

Социалистический общества деррига вахар хьалду шерача демократе ларда тла. Советашка, профессиональни чьхоагонашкх, кхьча дукханае общества организациешка гьолла берригача кьаьхьегамаша хьаьне даьха ловац пачахьалхкен гулаакхашта доал деча, экономикна а культура а хьаьхьегамаша кьоачашдеча. Социалистический демократизма шийна чулоац политический кортамукъаленех — дош ала-ра, кьаьхьаьзон, митингаша собраниеш яра кортамукъале, харжа а харжа хилара а бокъо, — тарра ишта социальни бокъонаш а — кьаьхьегам, салага, мах боацаш деша а медицинский лалашара а бокъо, кьавелча а ханза цамогаш хиннене е болх буларбоацаш висан моттиг хилча материаль-но лалашва хила; масе расех а кьамех а болча гражданий чьхатарра бокъонаш хилар; пачахьалхкен, боахамаш, культуран вахара дерригача доа-кхьа кхалнаьха малаьха нах нийса бокъонаш хилар. Социалистический демократе, буржуазен демократе тара доацаш, бокъонаш длаьхалхкай а деш, уш кьоачашьарна маярра йола таро лалашьо. Советски общества бокъонца маярра кортамукъале хуларанена. Цу кортамукъален лакхьарча белгалу — сар воацавараш мукъавакхкар да. Цунах латт эггара хьалха маярра йола социальни нийско.

Социализмо хьахулиттад эггара динкагъа дола Илма тоадалара эша хьалаш. Советски Илма тола-маш — социалистический строй толаш хилар кьаьхьа белгалдалар а социализм йолча хьалашка Илма тоа-далара а цун лоархьам лакхьалара а эша доа-ноаш доацаш таронаш хилар хьаьхьаькила да. Зако-номерно да котьяьнаьча социализман мехко мас-сарел а хьалха атома низах машара, хлама хьадара гулаакхашта пайда эцаш йола зама хьаеллар, мас-сарел а хьалхагъа космический аренашка нийт биллар. Лавтани Маьхьен искусствени спутникех, низ болча космический ракетехи планеташта юкье лелача кемаьх, атома электростанцехи, лавтан шара гонаьха космический кемада дунен тла эггара хьалха советски саго яьча триумфальни полетех котьяьна-ча коммунизма творчески низий символ, дерригача адами курал хиннай.

III. Социализма дунен система

Советски Союзо коммунизм хьалгьаро декхара ш хьаьхьа да деш, социалистический мехкий ве-жарлен дезалца чьхана кьоачашду.

Лоархьамара хьалгьел Советски Союзага а йолаш дунен цьхоагъагъа тлем тла германски фашизми японски милитаризми йохардо дла хьалаш оттадир на-палитисий помешиний йаьдал доаде Европечен Азерчен цьхадолча мехкий халкхьашта. Социализм хьалгьаро наьк тла даьлар Албана, Болгаре, Вен-гре, Германски Демократический Республика, Вьет-нама Демократический Республика, Китай, Кореийски Халкхьа Демократический Республика, Польша, Ру-мыне, Чехословаке, хьалха кхы а хьалхагъа Монго-лски Халкхьа Республика халкхьаш, Советски Союза-ца чьхана социалистический лагерь а хулаш. Социализ-ма новкьа яьлар ишта Югославни а. Цьхаьбаьда, югославски кулалдохша шой ревизионистский поли-тикаца социалистический лагера дунен халкхий ком-

мунистический боламан дукхал оттаьий Югославни, хьалха югославски халкхьа революци еш даькхкар доадар кьерам бола гулаакх а оттаьид.

Европен Азен мехкашкарца социалистический ре-волюцеша цьхьа а чьхоагъа хлама текхар импери-ализма позиция. Кьаьстца бокхьаца лоархьаме хил-лар Китай революци котьялар. Европан Азен мех-кашкарца революцие 1917 шера Октябрь дегла-укила дунен исторех чухь хинна эггара докхьагъа до-ла гулаакх да.

Хьаьхилар общества политический организацие кер-да форма — халкхьа демократи, пролетариата дикта-тура формах цаг. Цо хьаьхьаьхьар империализм мел-ьяларен социализман пайдана долча тайпара низаш хувадаларен хьалхашка, социалистический ре-волюци ший тайпара деглаукилаш хилар. Ишта гуча-ьялар цунах кьаьст-кьаьстача мехкий исторический кьаьхьин башхалонаш а.

Хьаьхилар дунен социализма система — хьаьташ кьоачаше даьхакъаьбарши цалаш хиларца, дунен халкхий социалистический барт-чьхоагъонца аьхха

Социализма сийлахь-йоккха котало — кьаьхьин дош кьаьстадар да. Вьаьнел тлех кьаьмаш кийгй халкхьаш даьча Советски Союз санна болча мехка из дош кьаьстача лоархьаме да. Социалистический общество кьаьхьин чьхатарра политический бокъонаш хилар, советски кьаьхьин пачахьалхкенал лалашда, ца деш, кьаьнаца лалалех юхедиса экономикани культурани хьаьхьаьхьа нийско ца хилар а дладаьк-хьад. Хьалхарча арганна сийлахь-донкхача эрий халкхьа деча новкьосталах а еш, влани шовал тлехьа деча новкьосталах чьхоагъале а еш, еригача советски кьаьхьин республикаша шовалхьа хьанзарча ханара промышленность йиллай, хьалхьаьхь болхлой клас-сен интеллигенци кьаьхьин кадран, деглаукилаш формаш кьаьхьин чулоацамах социалистический йо-ла культура. Хьалха тлехьадиса хинна дуккха а кьаьмаш социализмагъа кьаьхьад, деглаахара капитали-стический стади юстара а юташ. Чьхатарра бокъонаш йола халкхьаш шойш лоломе цаг йолча дуккхача кьаь-хий пачахьалхкене — Советски Социалистический Республикай Союзе вшагикхетар а влани, кьота-далар а, пачахьалхке, боахам, культура хьалгьаьча цар шовал долаш кьаьхьегар а, царна юкьера де-жарий доттагил, цар экономикен культури тоадалар а — ленински кьаьхьин политикан лоархьамега йола итог я.

Общество деглаахара керда никь буллитга дла-долдаьчун, пионери исторех даьха кьаьхьар Советски халкхьа. Цо дладийхар цунгара кьаьстца никьаьла кьаьхьегилга, керда общество хьалгьаро формаш а методаш а хадданза лехига, вахара шералла ук токила. Шоваткьанел совга долча шерех тлехьаь шера гаргга советски халкхьа ший низаш длатела дийзар тлехьаь империалистический державаш юха-еттарнен тлемаша бокъаьхь халкхьа боахам юхамет-тоаттабарнен. Кьаьстца бирса кьерам тайбара совет-ски стройна Сийлахь-бонкхача Давь-мехка тлемаша чьхатарра — еригача а хана чухь исторена довазаш хиннача дерригача тлемаша юкье эггара халагъа тлем тла. Цу тлем тла советски халкхьа котдаларо те-шал дир социализмагъа гъа боахам общество де-гъаахар соцаде могаргдола низаш дунен тла ца хил-ларна.

Минтад советски халкхьа баьча наькхьа кертерга урокаш?

СССР-а опыто бакъдаь хьаьхьекхар алхха **социали-стический революци арцен пролетариата диктатура** оттарцен мар халкхьаш социализмагъа кьоачаргдо-аьчигла. Моастагил долча капиталистий гонахьен лова-тене Советски Союзе социализм хьалгьаро кьаьста-м боллаш долча исторический хьалаша хьахулитта чьха-йола башхалонаш хиннале а, цу опыто йнзаьз бакъ-ий еригга юкьара лоархьам бола социалистический революцие социализм хьалгьарен кертерга принци-паш.

СССР-а опыто бакъдаь хьаьхьекхар, саго сар воаца-велга, производста анархи, экономикна кризисаш, бе болх ца хилар, дукханае кьел длаькхкар, плана боармаз, хадданза синаха темпаша экономика де-гъаахари халкхьа вахара хьал маса хана лакхьар лалашдар социализмагъа мара дулург ца хилар.

СССР-а опыто бакъдаь хьаьхьекхар, болхлой класса керда общество хьалар ший исторический мисси **про-летарски боаьча кьаьхьегамашоца**, эггара халкхьа ахархошца, чьхоагъа чьхоагъо хиларца мара кьоач-шеьш йиш ца хилар.

СССР-а опыто бакъдаь хьаьхьекхар, алхха социа-листический революци котьяларо мара молдагъа а кьаьман лоткъам бокъаье, **портмукъален чьха бокъо йо-лен кьаьмаша вланига халкхьаш чьха пачахьалхке** еш шойш лолоамах вшагикхетар еригга таронаш хьа-лаш оттадеш ца хилар.

СССР-а опыто бакъдаь хьаьхьекхар, общество социалистический эргакхьар кертерга герз **соци-алистический пачахьалхке** хилар. Цо нах вшагикхьа а боах кьота а бу, экономикен культури хьалгьаро планаш кулгалделга чакхдоах, халкхьа революци еш даькхкар лораделга лалашду.

СССР-а опыто бакъдаь хьаьхьекхар, **социализм машари вшагикхьаьстаде йиш йоацаш хилар**. Со-циализма берригаш ший машара гулаакха эгта латт. Советски Союзо даьхар адамаш фашистий йазапа кьалхара. Машар лорабеш латта, тайп-тайпара со-циальни строяш йола мехкаш машаре даьхара ленин-ски принцип кьоачашьш йола Советски пачахьал-хке — империалистический агрессен новкьа латта низ бола дукхале.

СССР-а опыто бизза бакъдаь социалистический общество хьалара а деглаукилар а **Коммунистиче-ски парте йолаьмате бокхьаца лоархьамаш** бола мар-ксистско-ленински хьаьхьам. Алхха классовий проле-тарский политикна хадданза нийса лелаше, хьалха латтача революционий теоре герзаца кийчьеннен. чьхоагъонца кьотаненнен, нахача аьхха юваьненнен йол-ча партена мара могаргдла деррига халкхьа вшагикхьа-данкх а социализма коталонга дига а.

СССР-а опыто бакъдаь хьаьхьекхар, **марксизм-ленинизм принципашта, пролетарски интернацио-нализма принципашта мутлаьха хилар**, йнза а хадданза нийса а уш кьоачашьш, берригача а мол-дагъа а моастагъихи оппортунистехи лораьр со-циализм котьяларо эша хьал да.

Дунен тла эггара йокхьагъа йолча революцие цьх-ка ца хиннаца тайпара деглаьна, тоаьнаа лал-хьашка кьаьхьа общество социалистический эргакхьа-рен практика бакъдаь **ленинизм исторический бакъ хилар**, социал-реформизма идеология йохаш хлама текхай.

Советски халкхьа шех кхо ца деш кьаьхьегарах, Со-ветски Союзо Коммунистический парте теоретический практикени башхаш даьхад **адаьмалча кьаьхьин бокъонца йолаш йола социалистический обществон опы-таца текха социализм хьалгьаро дола Илман**. **Соци-ализмагъа бола бокхьа никь биллаб**. Хьанза цу тла гьолла долх дукхьа халкхьаш, гайна-ганза цьца цу тла гьолла гьолла деррига халкхьаш.

Влани дувзадена социализман коммунизман новкьа долаьча, паргьатча, дьиза шойш лоломе долча хал-кхий социальни, экономический, политический дот-тагил.

Халкхьа демократе мехкашка керте латт социали-стический производствени отношенеш, длаьххай ка-питализма реставрацие е йиш йола социально-эконо-мический таронаш. Цу пачахьалхкений толаманша дьиза бакъдаьд, дерригача мехкашка, цар экономи-ческий деглаьхьаь боарам, терригара йоакхьал, бахача наьха дукхал мичта тайпара дале а, бокъон-ца йола прогресс алхха социализма наькхьа мара лалашьуьригъаьчигла.

Социалистический лагера вшагикхьиттаца низа-ша хьаьра социалистический мехка тешаме гарант лу империализма реакцие оагьорашка хлама тла-дойтарг ца хилара. Социалистический пачахьалхке-наш чьха лагерь хинна кьотаяларо, цун чьхоагъуш латтача чьхоагъоно, хадданза деглаукилаьча низо, еригача система рамкашка социализм йнза котья-ла лалашду.

Социалистический система мехкаш бляш милли-онаш болча наьха вахар эргакхьар йоккха коллек-тивни опыто йоаьй, общества политический экономи-ческий организацие формашта юкье дукхьа керден ший тайларен хьаьмаш дьхьад. Из опыто — дунен хал-кхий революционни болама бокхьаца маьха хлама.

Практико бакъдаь а еригача марксистско-ле-нинский партеца могаьш а да, социалистический ре-волюцие социализм хьалгьарен процессаш социализ-ма наьк тла даьннача дерригача мехкьех йоакхаш йолча чьхалолча кертерга **закономерностей** ларда тла латташ хилар.

Социализма дунен система — **мехкашта юкьерча экономический политический гулаакхий керда тайпа**. Социалистический мехкий чьхаш тайпара экономиче-ский лард я производста средств общественни доалаьх; чьхаш тайпара пачахьалхкен строй — болхлой класс керте латта халкхьа лалаш; чьха иде-ологи — марксизм-ленинизм; революцие наьрагъа-даньнари кьаьма-кортамукъален империалистический лагерах лораьра хьаьташ юкьара да; цаг да сий-лахь-донкхьа де даьхакъаьбар — коммунизм. Социаль-но-экономический политический гулаакхаш ишта цааш хиларо хьаьо социалистический лагера пача-хьалхкенашта юкье чьхоагъен доттагилени гулаакхаш хилара обьективни лард. Йнза нийса бокъо, кьхьар кара ца хилари суверенитет влани лархьар, шовал тлехьаь влани новкьостал дари дла-юха гулаакхаш ле-ладари социалистический доттагилени мехкашта юкьерча гулаакхий лоархьамара оаьгонаш я. Соци-алистический лагере — е шьта алгъа, — дунен тлар-ца социалистический мехкий доттагилени чьханаь я а яц, е хила йиш а яц, чьхаш ший тайпара кьаьстца бокъонаш привелдеш.

Дунен социалистический система опыто бакъдаьд капитализмаш хьаьхьаьстача мехкий шойла **чьхоагъа чьхоагъо** хила эзаш хилар, социализм коммунизм хьалгьаьча цар низаш вшагикхьа дьизаш хилар. Со-циалистический мехкий дунен доттагиленига кьаьста-ья, чьхараь социализм хьалгьаро никь теоретиче-ский гулаакхашка дьилча кийле йоацаш ба, хьана аьлча социалистический общество деглаьра обьектив-ни законашта из дукхал хиларех. Экономический хьа-кхьаьча зене ба из, хьана аьлча гулаакх общественни кьаьхьегам ихом боацаш боаьрга, производсто де-гъаьра темпаш лавгъьарга, капиталистический дунен мохк кара баьхарга дуг цо. Политический гула-акхашка дьилча реакционни а кьераме а ба из, хьа-на аьлча вшагикхьиттаца империалистий низий фронта хьалхашка халкхьаш вланица ца озаш вша-гикхьаьстад, буржуазно-националистический тен-денцеш хьалхьаьш юкхьара а социалистический коталонаш йоаьрга дига мегаш ба.

Керда общество хьалгьаро шойш низаш вшагил а тоаьш, социалистический мехкаш хьаьне хьал а ловац шер а ду колонизальни йазап тлара йокхьаьча мехкашта леладу политический, экономический, культури гулаакхаш. Цар кьоачаш а ду, уш кьоач-ше деш кийча а да капиталистический мехкашца шер-а шинна а оаьгона пайдана дола торгови гулаакхаш культури буьзамаш леладелга.

Дунен социалистический системени дунен капита-листический системени деглаахари нийса влани дукхалар-ча законех хул. Наьхьа санна дунен капиталистиче-ский система хьаьхилар а деглаах а из шоваш латташ йолча пачахьалхкенашта юкьерча кьнзаьча кьовса-ме, низ болшагъа яраша низ боаца пачахьал-хкенаш караьзарьцен царна эксплуатацие арцен, бляш миллионаш нах халача оттабара, бларчаца континентех империалистический монополий коло-нальни приданаш яра наькьаца хиннаде, дунен социалистический система хьаьхиларен деглаахари процесс кортамукъалени шойш лоломе хиларен ларда тла цу система пачахьалхкений берригача кьаьхьа-гамхой овлангарча вахара хьаьташка хьежжа хьа-хьиннай.

Наьхьа санна капитализма дунен системени лелаш дар пачахьалхкенаш шойла вланиаьхьаьш дола, экономический политический деглаахари чьхаш боар-магъа ца хилара закон дале, дунен социалистический системени лелаш дараш цунаа нийса дукхалара, цу юкьедоаьлаьча дерригача мехкий экономикна хаддан-за, планаш деглаукилаш лалашу законаш да. Ка-питалистический дунен тла цу е кхьча мехка произ-водство деглаьра пачахьалхкенашта юкьера вшаг-дукхаленаш чьхоагъо, конкурентни кьовсам чьхоагъ-бу, хьалха хьара социалистический мохк деглаьро дунен социалистический система еригга хьаьйиьча бларча деглаьра, чьхоагъьарга дуг. Наьхьа санна дунен капитализма экономикна шорттига деглауки-лаш яьле, кризисаши потресненши ла эзаш яьле, дун-нен социализма экономикна синаха а чьхоагъа а тем-пашца деглаьрени дерригача социалистический мех-кий боахам хадданза чьхатарра айбаларени белгал-йолаш я.

Еригача социалистический пачахьалхкенаша да-кьа ловац дунен социалистический система хьалгьечен деглаукилаьчеш, цун низ чьхоагъоьча. Советски Союз йолаш хиларо динка атгача а доакхь сих а ду халкхьа демократе мехкашка социализм хьалгьар. Марксист-ско-ленински партешен социалистический пачахьал-хкений халкхьашен хьара мехко дечохи цунаа карагъ-доалаьчоний тийша лерхъи еригача дунен социализман система толаманш, цудухьа шойш мехка производи-тельни низаш масса оагьорашка деглаукилар интер-национальни декхар а лерхъи. Социалистический пачахьалхкенаша дла-юха гулаакхаш леладаро ца-рех хьаьране торо хулитт эггара динкагъа а бизза а ший рузкъаьх пайда эца, производствени низаш деглаукиларе. Социализма мехкаш дла-юха эконо-мический Илман-технический гулаакхаш леладеча хана, цар халкхьа боахамаш планашта координаци еча хана, производствана специализаци коопериро-вани еча хана хьаьхул дунен халкхьашта юкьера кьа-хьаьгам бекъара керда тайпа.

Советски Социалистический Республикай Союзи цул тлехьагъа дунен социализма системени хьаьхилар — из да халкхьаш масса оагьорашка влани гарга даьхара исторический процесс длаукилар. Социали-стический пачахьалхкений вежарлен дезале классо-вий антогонизмаш длаьларца длаьвал кьаьмашта юкье-ра антогонизмаш а. Социалистический доттагилени хал-кхий культура тоалу кьаьхьин культураш кхы а ду-кхьагъа влани новкьостал а деш тоаьларца, социали-стический общества сага доагъаш дола интернацио-нальни гулаакхаш синах хьаьхиларца.

Дунен социалистический доттагилени халкхий прак-тико бакъдаьд, цар вежарлен чьхоагъон влани гу-лаакхаш леладари хьара мехкаш кьаьхьин лакхьарча хьаьташ маьхьар хилар. Дунен социалистический система чьхоагъо пролетарский интернационализм ларда тла чьхоагъьар — цунаа чьхоагъаьча еригача пачахьалхкенаша длахо толаманш даьхара хиланза даргдоаца хьал да.

Социализма наьк тла даьнна дукхагъа дола мех-каш хьалха длаьхача хана юкьерча, кхьметтелл юк-хьара а боарамаш мара экономический деглаьхьа ца хиларех а, хьалха ишта ший берригаш низ оаргъа баькхьа социализм хьалгьаро новкьарленаш еш дун-нен реакци хиларех а кертерга даькье хьаьхьинна кьаьстца йола халонаш ях эзаш хул социалистиче-ский система.

Советски Союжен халкхьа демократе мехкий опыто бакъдир социализм хьалгьаьча хана классови кьовсам длаьдалаь ях ленински положени нийса хил-лар. Социалистический мехкаш чурра классови кьовсам деглаьара юкьарча тенденцеша, толаман социализм хьалгьаьча хьалашка социалистический низий позиция чьхоагъьалара, моастагил долча клас-сех юкьеьсараша ю дукхале мелъьарга дуг. Бакъда из деглаахари нийсаца лине хьнаса дац. Чурчен араьхарчен хьалашка ужаьш е воажш хуваьмаш хил-ларца буьзаьбена классови кьовсам чьхалолча ха-нашка нрбаа тарлурдга. Цудухьа хадданза фелал хила эза, халкхьа строй йохаш, социалистический мехкий вежарлен дезала барт эгъаьле гьертлига-дуг-таш доаьча чурча а, ишта араьхарча а моаста-гъал долча низаша леладу гулаакхаш ханнаьха хла-ма а тоаьш соцадергдолаш.

Дунен халкхьашта юкьерча реакцие чурча реак-цие низех юхедисарашен социалистический мехкий чьхоагъонца дукхал доаха политический идеологи-ческий кертерга герз национализм я. Национализм кьаьман ограниченности социалистический строй оттар-да автоматический цьхьанна длаьвалаш яц. Национа-листический предрасудкаш кьаьмашта юкье хинна моастагъалаш юхедисараш — из я социальни про-гресса еш йола дукхале эггара йаьхьегил чьхоагъа-гъен, кьнзагъен, маькарагъен хила йиш йола область.

Коммунизма шойш кертердарех декхар лоархъи беррига кьаьхьегамхой интернационализман со-циалистический патриотизман уйланца, молдагъа тайпара яьле а национализмаше шовинизмаше ма-шар хургоацаш кхетаьца кьебар. Национализмо социалистический доттагилени юкьарча хьаьташта зе ду, эггара хьалха зе ду цо из лелачеа мехкаш халкхьа, хьана аьлча социалистический лагерах из дла-кьоастадаро хохатетт цун деглаьдар, дунен социали-стический система толашгагъа хиларех пайда эца торо хилийтат, гучаьовлаца национализмаш шовашта пайда эца империалистический державаш гьертлигаь соьдох. Национализм котьяла тарлурдга, алхха цунаа дукхал хадданза бокъонца кьовсам ца ловаьбига. Марксист-ско-ленински интернационалистический политикна, буржуазни национализмаше шовинизмаше юхедиса-раш длаьдар дукхьа хоадам боллаш ловаьб кьовсам — социалистический доттагил длахо чьхоагъара лоархьамара хьал. Национализмаше кьаьман энгоиз-манен дукхал а латташ, коммунисташ, пуница чьхана масса хана чьхоагъа теркам беш хул наьха нацио-нальни уйлаь.

Дунен социалистический система бубенна капи-тализмаьчара экономический яьхье хоадам беш йола котало якьхарча йола. Хьанз гарггарча хана про-мышленни юрбоахамени производста берригача боарамга дьилча дунен капиталистический системал тлехьаьр яьш из. Тлехь-тлехьагъа дукхагъа лакхул дун-нен социалистический система машара, демократе, социализма хьаьташта тлехьа общество деглаьра бола ловаьхам.

Европен Азен йокхьийча аренашка кортамукъаьча халкхьаша турпалерча кьаьхьегамца хьалгьеш йола кердач дунен йолаьмате йоккха гьилшо кердач об-щества прообраз, дерригача адаьмен кьоане я.

(Дахододар хургда).

Редактор М. К. ЛЯНОВ.

ТАХАН КИНОТЕАТРАШКА

Челоскийский цьхьаьч киноатеатре.

Йоккха зал — «Расписанех йоаца поезде».

Долалу: 10, 12, 2, 4, 6, 8, 10.